

משולחן מדרש

יו"ר ע"י:
באהלי צדיקים
MACHON BE'OHLEI TZADIKIM

אוצרות דברי תורה, סיפורים מכתבים ופתגמים

מתוך שיחות קודש ופגישות בין גדולי ישראל וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

באור הפרשה

■ "פנחס זה אליהו" מי קדם למי?

הגאון האדיר רבי פנחס הירשפונג זצ"ל גאב"ד דמונטריאל מגדולי הגאונים בדורות האחרונים בור סוד שאינו מאבד טיפה, הגיע לניחוח אבליים אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ביום כ"ו שבט תשמ"ח לאחר פטירת הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא.

את דברי קודשו פתח אדמו"ר מליובאוויטש להגר"פ הירשפונג ואמר "רבי מאיר הוה דיין בשמא". ומכיון ששמכם "פנחס" - עליכם להשתדל ש"פנחס זה אליהו" יבוא מה שיותר מהר, תיכף ומיד.

בענין "פנחס זה אליהו" ידועה התמיהה, שלכאורה, צריך לומר "אליהו זה פנחס", דמכיון שאליהו היה כמה דורות לאחר פנחס, ומתאים לומר ש"אליהו שהיה בדורות שלאחריו זה פנחס" שהיה בדורות שלפני זה, ולא להיפך. והתירוץ לזה - על פי מה שכתוב בזהר שאליהו היה עוד לפני פנחס, אלא שלא היה ילוד אשה, כי אם מלאך כו', ולכן, "פנחס זה אליהו" - אליהו שהיה כבר לפני פנחס.

מפניני המלכות

■ עברנו על חצי ש"ס

הגאון האדיר רבי פנחס הירשפונג נחשב לגדול הבקאים והגאונים בדורות האחרונים מתלמידי הגר"מ שפירא בבחורותו נבחן בעל פה על 2200 דפי גמרא. התקרבותו וידידותו המופלגה עם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש החלה בפגישותיו עימו בנושאים תורניים. בי"ז טבת תשכ"ז היה בפעם הראשונה אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש כשיצא מה'יחידות' הראשונה שלו אורו פניו של הגאון הרב הירשפונג ואמר "במשך שעה קלה עברנו על חצי הש"ס ממש. הגאונות בצבצה מכל פרט, והורה לי להדפיס ספר מחידושי". בשנת תשד"מ סיפר הגאון הרב הירשפונג על פגישותיו התכופות עם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "בתקופות קודמות, הייתי נכנס ל'יחידות' ומשוחח הרבה בלימוד. זוהי חויה רוחנית שאין לתארה. לא רק שהזכרון הוא עצום שאין בנמצא, אלא כל עניין שהועלה בכל מקום ומקום בש"ס ופוסקים וכדו', זה חי וטרי אצלו, כאילו הוא מונח כעת בלימוד דווקא בעניין זה. ויש לזכור שהוא נאלץ להקדיש הרבה מזמנו לעניני הכלל, שכל בעיות כלל ישראל מוטלות על שכמו.

פעם פנה אלי כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בהתוועדות [כידוע הגר"פ הירשפונג היה יושב

הרב הירשפונג עם האדמו"ר מליובאוויטש

בהתוועדויות מאחורי כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש], היה זה לאחר שהדפסתי משהו, והוא אמר לי בבת שחוק: "עתה עומד אני לומר שיחה על ענין שכתבתם ולהפריכו לחלוטין... ואמנם כך עשה. מי שרוצה ליהנות מזיו תורתו, יכול לעשות זאת גם בהתוועדויות. התענוג הרוחני לראות כיצד הוא עובר ממסכתא למסכתא, בטיילו בכל הש"ס, בגאונות ובקיאות והעמקה שקשה לתארה. עשרות כרכי ה'ליקוטי

שיחות' וההדרנים שעורך על כל מסכתות הש"ס, זוהי יצירה תורנית שאין כדוגמתה. וזאת למרות שכל בעיות הכלל על שכמו. ממש אין לזה שום הסבר אנושי. כשזיכתי לשוחח עמו בלימוד, לא היה אף ענין בכל הש"ס והפוסקים וכו' שלא ענה לי מיד, ותמיד עם ציטוט מדויק. זהו זכרון וטריות וכוח נפלא!" (בסדר שיח עמוד 132)

ימי זיכרון

הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל שפירא האדמו"ר מנאראל - י"ח תמוז תשס"ז

■ האם לומדים בכולל גם שולחן ערוך?

האדמו"ר מנאראל: הנהגתי בבית המדרש שלי שילמדו בכל ליל שבת קודש 'שולחן ערוך הרב'. כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש (בחיון): זהו "שוחד" עבורי - אך כוונתי לשאול האם לומדים בכולל שייסדתם שולחן ערוך? שכן לפי הידיעות שבידי בארץ ישראל קיים מחסור ברבנים.

האדמו"ר מנאראל: הכולל מבוסס על לימוד הוראה. כמה מהאברכים אף הוציאו תעודות-הוראה סמיכה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: האם הם קבלו יורה-יורה וידין-ידין?

האדמו"ר מנאראל: אכן, העיקר הוא יורה-יורה.

הרבי: האם לומדים גם "פרי-מגדים"?

האדמו"ר מנאראל: "פרי-מגדים" ו"חוות-דעת".

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: הנני שמח מאד לשמוע שכולל שלכם לומדים הוראה.

■ מזל טוב "יותר גדול" על ייסוד הכולל בבני ברק

הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל שפירא האדמו"ר וגאב"ד נאראל, ממקורביו של הרה"ק רבי אהרן מבעלזא. קיבל סמיכה מהגה"ק רבי מנחם זמנה הי"ד וכבר משנת תרצ"א החל לפסוק הלכות לפי הוראת רבי אהרן מבעלזא. התגורר ב"קראון הייטס" ובינו לבין כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש נוצרו קשרים חמים, וכן היה שולח אליו האדמו"ר מליובאוויטש שאלות בהלכה.

בשנת תשל"ב עבר לארץ ישראל והתגורר בעיר בני ברק, מידי שנה היה מבקר בארצות הברית ונכנס אל הקודש פנימה. כ"ק האדמו"ר מנאראל הסתלק קרוב לגיל 100.

ביום ב', ט"ז טבת ה'תשל"ח, אחר תפלת המנחה שוחח כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש עם כ"ק האדמו"ר מנאראל, להלן קטע משיחתם הק':

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "מזל טוב" לכם על הבר-מצוה (של הנכד), ו"מזל טוב" גדול עוד יותר - על ייסוד הכולל בבני ברק.

האם לפני מגדים הייתה שייכות עם הבעש"ט והמגיד?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: מספרים של"פרי-מגדים" היתה שייכות עם הבעל שם טוב.

האדמו"ר מנארול: שמעתי שהיתה לו שייכות לרבי ר' בער (המגיד ממעזריטש ז"ע), וקיבל ממנו ברכה.

פעם לאחר ששב מביקור אצל המגיד, שאלוהו, איזה רושם עשו עליו בני החבריא-קדישא של המגיד, השיב הפרי-מגדים שמרגיש את עצמו כל-כך שפל לגביהם כמו להבדיל הגוי כאשר קוראים לו להדליק את הנר בבית הכנסת היהודי ביום הכיפורים.

והוסיף האדמו"ר מנארול: אומרים בשם הקדוש מרוזין זצ"ל שהתבטא פעם, שכאשר יהודים מרגישים חלישות בבחינת יד - חש הוא בחולשת ידיו. כאשר הם יושבים בבחינת רגל - חש הוא בשנית רגליו, ואם יהודים מרגישים חולשה כללית - חש כאבים בכל גופו. האדמו"ר מליובאוויטש צריך להיות בריא ואז תושפע בריאות לכל היהודים. [היה זה מספר חודשים לאחר התקף הלב שקיבל האדמו"ר מליובאוויטש].

אקטואליה

אבי הקדוש ניסה לפני השואה ולא עלה בידו!

בעוד כחודש כ' מנחם אב, יסיימו בעיר העתיקה בירושלים את כתיבת ספר התורה השמיני של ילדי ישראל. את הרעיון יום כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בשנת תשמ"א כביטוי לאחדות של כל ילדי ישראל וחזיון הקשר שלהם עם התורה הקדושה.

וכן שהאחדות בתורה יתרום לשלום העולם, יציבותו וביטחונו, וציטט את הפסוק בדניאל "בָּעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כֹּל הַנִּמְצָא כְּתוּב בְּסֵפֶר".

בהתאם להוראתו הקדושה ספרי התורה נכתבים בירושלים העתיקה, בבית הכנסת "צמח צדק" ואינם יוצאים משם לאחר כתיבתם. לכל ילד הרוכש אות מונפקת תעודה צבעונית מיוחדת עם האות והפרשה. [מחיר אות הוא בשווי דולר אחד בלבד] לאור הוראת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש התעודה הוגהה על ידי גדולי ישראל מחוגים שונים וביניהם הגר"ש אלישיב זצ"ל. עד היום מנהל את הפרויקט השליח הנודע הרה"ח ר' שמואל גריימן שליט"א מירושלים ע"ה"ק.

מוספר הגה"ח הרב טוביה זילברשטרום שליט"א רב קהילת חב"ד בירושלים: בשנת תשמ"א התקיים הסיום הראשון של ספר התורה לילדי ישראל ברחבת הכותל המערבי והבאנו את כ"ק אדמו"ר מגור ה"פני מנחם" זצ"ל (כיהן בשעתו כראש ישיבת שפת אמת) לכתיבת אותיות בביהכ"ס ה'צמח צדק'. וברכב יחד עמו נסע גם ראש ישיבת פורת יוסף, הגאון הגדול הרב יהודה צדקה זצ"ל. באמצע הדרך סיפר לנו ה"פני מנחם" שאבי הקדוש כ"ק אדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" זצ"ל, ניסה לפני השואה לזווג כתיבת ספר תורה כללי כדי לבטל את הגזירה

יפה שיחתו

לפני משיח לעזוב אהלה של תורה?

הגאון הרב חיים יעקב גולדוויכט היה מתלמידי ה"חזון איש" זצ"ל ומתלמידי ישיבת סלבודקא בראשית דרכה. בעיצומה של התועודות לרגל חג הגאולה י"ב תמוז ה'תש"מ, ניגש הגאון הרב גולדוויכט ראש ישיבת "כרם ביבנה" ומייסדה לשוחח ולהוועץ, להלן קטע מתוך השיחה המרתקת:

הרב גולדוויכט: שאלה קצרה: בני הוא אברך הלומד בכולל פונובוי [הרה"ג הרב יוסף גולדוויכט שליט"א מכהן כיום כמגיד שיעור בשיעור ג' בישיבת 'אור ישראל' בפתח תקוה] והוא לומר ב"ה בגדלות. יש לו כבר חמישה ילדים, אני מפרנס אותו. אני יכול להתאמץ, אבל אחרים אומרים שעלי לזרז אותו לקבל משרה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: הקב"ה עשה אותך שליח, כדי שתוכל להעניק לו, על ידי הפרנסה מהקב"ה. הוא כבר יושב בכולל, ועובד את הבורא; האם יש צורך להתחיל בדבר חדש? - אדרבה, וזו אותו...

הרב גולדוויכט: אבל הוא יישב וילמד?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אכן... שבימיו יבוא המשיח; בקרוב יבוא המשיח ויתברר ששנים רבות למד, וימים ספורים לפני ביאת המשיח - עזב את "אהלה של תורה", ויצא...

הרב גולדוויכט: חלילה! על כך כלל לא מדובר, מדובר על קבלת משרה בתחום הלימוד! חלילה!

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אבל זהו לימוד שהוא "קרדום לחתוך בה".

הרב גולדוויכט: אכן, זוהי השאלה! האם על בני ללכת?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אבל זהו "קרדום לחתוך בה", התורה נעשית קרדום!

הרב גולדוויכט: ל"כרם ביבנה" אינו רוצה ללכת. רצונו של הרבי שגם אני לא אניח לו לעבור?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אולי מתחילים קודם מכל היהודים שיהיו בריאים.

האדמו"ר מנארול: יהודים כאלה שהם ראשי ומנהיגי הדור, בכחם להשפיע בריאות לכל שאר היהודים.

גם הבנות מדליקות נרות שבת

בנו הגה"צ רבי בעריש שפירא [כיום האדמו"ר מנארול שליט"א] אמר לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שהבנות מדליקות נרות-שבת-קודש. והגיב האדמו"ר מליובאוויטש שהוא יודע זאת שכן הוא סיפר לו מכבר שבמשפחתם נהוג שגם ילדות קטנות מדליקות נרות-שבת-קודש. הרב בעריש שפירא אמר: כן, הן מצד בעלזא והן מצד קוידנוב.

כ"ק אדמו"ר מנארול: כשהייתי אצל חותנכם, כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ז"ע סיפר שהם מחותנים ג' פעמים עם קוידנוב.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: והחוט המשולש לא במהרה ינתק. - נוהג הנני לומר כשמספרים לי על ילדה המדליקה נרות-שבת-קודש - יאיר מזל. (שיח שרפי קודש עמוד 477)

הפני מנחם בכתיבת אות בספר תורה הראשון לילדי ישראל

האימונה, ולא עלה בידו. וסיים מרן ה"פני מנחם" את דבריו בהתפעלות: "אבל הלויבאוויטשער רבי הצליח ביוזמתו"

דבר פלא עצום שגם בעת שביקר ה"פני מנחם" אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ["טבת תשמ"ב] הדגיש האדמו"ר מליובאוויטש שהספר תורה לילדי ישראל הוא "לאור המצב בעולם" וכך אמר לו: "בהזדמנות זו ברצוני להודות לכם על השתתפותכם בסיום כתיבת הספר תורה בירושלים ע"ה"ק - כפי ששמעתי שהשתתפתם בזה, וגם כתבתם אות בספר התורה. לאור מצב העולם צריכים לחפש דרכים בדרך הטבע, ולכן מקשרים זאת עם כתיבת ספר תורה, וכולי האי ואולי כו'. שמעתי שגם אחיכם, האדמו"ר מגור שליט"א [ה"לב שמחה" מגור] השתתף בענין זה. [כידוע ה"לב שמחה" רכש אותיות לנכדיו וכן שלח יין לסיום והכנסת ספר תורה בידי אחיו ה"פני מנחם"]

המעוניינים לרכוש אותיות בספר השמיני של ילדי ישראל בטלפון 039607358 כל יום מ-08:00 בבוקר עד השעה 13:00. או במוקדי ההרשמה בכתיב חב"ד.

(מפי הרב זילברשטרום ושיח שרפי קודש עמוד 97)

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: לא. עליו להשתדל להצליח עוד יותר, להתעלות עוד יותר.

הרב גולדוויכט: אבל אני שוקל אם עליו לקבל משרה.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: לא, לא, לא; עליו לשבת וללמוד.

הרב גולדוויכט: בכולל?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: כן.

ה"בעלי בתים" לא מרוצים

הרב גולדוויכט: ברצוני לקבל ברכה. ב"ה הישיבה גדלה יפה מאד

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: הבעלי בתים התורמים גם גדלים?

הרב גולדוויכט: כן, אני מסתדר איתם, הברכה של הרבי עזרה וב"ה נהיה טוב יותר משנה לשנה. הקמנו חלק נוסף בישיבה שלא הולכים לצבא וזה גם כן מתפתח יפה ישנם כמה בעלי בתים שלא מרוצים מכך.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: מסופר על רבי יוסי - הוא התגורר בציפורי - שה'בעלי בתים' שלו לא היו מרוצים ואמרו על כך שזה סימן טוב.

האם לשנות כרטיס טיסה שחל ב"ז בתמוז?

הרב גולדוויכט: ראיתי שהכרטיס חוזר שלי הוא בשבועה עשר בתמוז האם עלי לשנות?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: תארוז את הטיקים יום לפני כן, וממילא התחלת הנסיעה תהיה קודם לכן.

הרב גולדוויכט: ואם ביכולתי להקדים זאת?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: כרצונך.

(מתוך קלטת וידאו התועדות י"ב תמוז תש"מ)